

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **S.**, zastúpeného advokátkou JUDr. T. proti žalovanému **M. o zaplatenie 1 052 490,-- Sk** (34 936,27 EUR) istiny s príslušenstvom, ktorá sa viedla na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 57 Cb 67/98, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 5 Obo 289/2005-66 zo dňa 20. júna 2007, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie žalobcu o d m i e t a.

Žalovanému nepriznáva náhrada trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Bratislave rozsudkom č. k. 57 Cb 67/1998–334 zo dňa 9. júna 2005 žalobu v časti o zaplatenie 480 345,-- Sk istiny zamietol a o trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že návrhom doručeným Krajskému súde v Bratislave dňa 24. septembra 1998 žalobca uplatnil právo na zaplatenie sumy 1 052 490,-- Sk istiny s príslušenstvom. V žalobe uviedol, že 29. apríla 1994 uzavrel žalobca so žalovaným zmluvu o dielo na dodávku projektu montáže a servisu satelitného komunikačného systému, zmluva bola čiastočne zmenená dodatkami. Žalovaný sa zaviazal prevziať dielo po častiach, postupne po dokončení jednotlivých ucelených častí. Žalobca v priebehu realizácie diela, vždy po odovzdaní a prevzatí ucelenej časti, túto časť žalovanému fakturoval a žalovaný odovzdanú časť diela síce zaplatil, ale s omeškáním, čím podľa žalobcu, mu vznikol nárok na účtovanie úrokov z omeškania vo výške 1 052 490,-- Sk (§ 369 a § 502 Obchodného zákonníka). Súd na základe návrhu žalobcu z 25. februára 2005 konanie zastavil v časti o zaplatenie 572 145,-- Sk. Predmetom konania zostala suma 480 345,-- Sk. Z vykonaného dokazovania súd zistil, že objednávateľ bol povinný zaplatiť za dielo po dokončení a prevzatí diela. Až po splnení oboch podmienok vykonania diela, t. j. po jeho dokončení a odovzdaní, nie však pri čiastočných plneniach

mohol žalobcovi vzniknúť podľa zmluvy o dielo (článok 4. 4.) nárok na zaplatenie ceny diela a povinnosť žalovanému predmetnú cenu zaplatiť. Nakoľko žalobca svoju povinnosť riadne vykonať dielo nespĺnil, žalovaný sa nedostal do omeškania. Článok 10. 1. zmluvy o dielo upravuje iba spôsob platenia ceny diela, nie však jeho splatnosť. Žalobca nevykonal dohodnuté skúšky podľa § 555 ods. 2 Obchodného zákonníka, čiže dielo ako celok podľa zmluvy o dielo neukončil odovzdaním žalovanému, žalovaný sa preto nemohol dostať do omeškania. Súd na základe uvedeného žalobu v zostávajúcej časti 480 345,-- Sk zamietol. O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O. s. p.

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodujúc o odvolaní žalobcu napadnutým rozsudkom potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa a žalovanému náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Odvolací súd dospel k záveru, že medzi sporovými stranami bola uzavretá zmluva o dielo dňa 29. apríla 1994. Predmetom zmluvy bolo spracovanie projektu podľa východiskových podkladov a údajov, stavba hlavnej stanice HUB v Bratislave, stavba terminálnych staníc VSAT, vyškolenie obsluhy HUB a VSAT a technickej skupiny. V článku VIII „Podmienky vykonania diela“ bolo uvedené, že zhotoviteľ dokončí dielo úspešným komplexným vyskúšaním za účasti objednávateľa, čím sa preukáže kvalita a prevádzková spôsobilosť diela a zápis o odovzdaní a prevzatí podpíše zmluvné strany ihneď po úspešnom komplexnom vyskúšaní. Z obsahu spisu, ako aj z vyjadrenia sporových strán bolo nesporné, že v zmysle dohodnutých zmluvných podmienok nedošlo k odovzdaniu a prevzatíu diela ako celku, nedošlo ku komplexnému odskúšaní diela podľa § 555 ods. 2 Obch. zák. Žalovaný sa preto nemohol dostať do omeškania so zaplatením ceny diela. Z článku X., na ktorý poukazoval žalobca, nie je možné vyvodit' právny záver, že čiastočným plnením diela (aj keď sa jednalo o samostatné funkčné celky), vznikol zhotoviteľovi zároveň nárok na zaplatenie ceny diela, resp., že realizáciou dielčích platieb došlo zo strany zhotoviteľa k vykonaniu diela. Odvolací súd sa stotožnil s právnym záverom prvostupňového súdu, že žalovaný sa nemohol dostať do omeškania s plnením jeho peňažného záväzku a napadnutý rozsudok ako vecne správny podľa § 219 O. s. p. potvrdil. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 142 ods. 1, § 224 ods. 1 O. s. p.

Rozsudok odvolacieho súdu nadobudol právoplatnosť dňa 13. augusta 2007.

Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca v zákonom stanovenej lehote dovolanie. V dovolaní uviedol, že postupom súdu sa mu odňala možnosť konať pred súdom

a táto procesná vada má za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Rozhodnutie, napadnuté dovolaním, je z dôvodu absencie riadneho odôvodnenia vlastných právnych úvah a z dôvodu absencie argumentov, ktorými by sa vysporiadal s právnou argumentáciou žalobcu nepreskúmateľné, nejasné, nezrozumiteľné a preto nezákonné. Odvolací súd vo svojom rozhodnutí vôbec neuviedol dôvody, pre ktoré neprijal argumentáciu žalobcu. Táto vada konania je vo svojej podstate porušením základného práva účastníka súdneho konania na spravodlivý proces, ktoré priznáva čl. 46 a nasl. Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Povinnosť súdu riadne odôvodniť rozhodnutie je odrazom práva účastníka na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktoré sa vysporiada i so špecifickými námietkami účastníka. Žalobca poukazuje na to, že zásada spravodlivosti sa vzťahuje na celé súdne konanie. Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na takéto odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky, súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takémuto uplatneniu. Absencia jasného a zrozumiteľného odôvodnenia súdneho rozhodnutia vedie k neúplnosti, nepresvedčivosti a nepreskúmateľnosti súdneho rozhodnutia. Nesprávny právny záver odvolacieho súdu v podstate spočíva v tom, že po vyhodnotení skutkových zistení dospel k záveru, že žalobcovi nepatrí právo na úroky z omeškania v zmysle § 369 ods. 1 a § 502 Obch. zák. Podľa názoru žalobcu tento právny záver odvolacieho súdu, ale i súdu prvého stupňa je mylný. Žalovaný sa v priebehu zmluvného vzťahu správal podľa výkladu zmluvy žalobcu, ale aj podľa jednotlivých ustanovení zmluvy o dielo, ktorú je potrebné posudzovať ako celok. Navrhol, aby dovolací súd zrušil napadnutý rozsudok odvolacieho súdu a rovnako aj rozsudok súdu prvého stupňa.

Žalovaný vo vyjadrení k dovolaniu žiadal zamietnuť dovolanie z dôvodu, že rozhodnutie odvolacieho súdu je správne.

Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 10a ods. 2 O. s. p.) po zistení, že dovolanie bolo podané včas, skúmal jeho prípustnosť.

Podľa § 236 ods. 1 O. s. p., dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

Podľa § 238 ods. 1 O. s. p., dovolanie je tiež prípustné proti rozsudku odvolacieho

súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej.

Podľa § 238 ods. 2 O. s. p., dovolanie je prípustné aj proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu, vysloveného v tejto veci.

Podľa § 238 ods. 3 O. s. p., dovolanie je prípustné tiež proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu.

Keďže napadnutý rozsudok nie je ani rozsudkom potvrdzujúcim, ani rozsudkom, ktorý bol vydaný po predchádzajúcom zrušení dovolacím súdom, dovolanie zo žiadneho z uvedených dôvodov nie je prípustné.

Proti každému rozhodnutiu je prípustné dovolanie z dôvodov uvedených v § 237 O. s. p. Dovolanie je okrem iných dôvodov prípustné z dôvodu, že účastníkovi konania bola postupom súdu odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f8 O. s. p.). Uvedeného dovolacieho dôvodu sa dovoláva žalobca, keď tvrdí, že v konaní pred súdom došlo k porušeniu jeho základného práva účastníka súdneho konania na spravodlivý proces. Nesprávny právny záver odvolacieho súdu podľa žalobcu spočíva v tom, že súd po vyhodnotení skutkových zistení dospel k záveru, že žalobcovi nepatrí právo na úrok z omeškania v zmysle § 369 ods. 1 a § 502 Obch. zák. Podľa jeho názoru tento právny záver odvolacieho súdu, ale i súdu prvého stupňa je mylný.

Dovolací súd považuje za potrebné zdôrazniť, že základné právo na súdnu ochranu a právo na spravodlivý proces v sebe nezahŕňa záruku úspechu v konaní, ani nárok na to, aby všeobecné súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorý predkladá účastník konania. To, že žalobca nebol v konaní úspešný, lebo súd sa nestotožnil s jeho tvrdeniami, neznamená, že mu bola odňatá možnosť konať pred súdom, resp. došlo k porušeniu základného práva účastníka súdneho konania na spravodlivý proces. Ústavou Slovenskej republiky garantované právo na súdnu ochranu, vyplývajúce z čl. 46 nemožno chápať tak, že jeho naplnením je len úspech v občianskoprávnom spore. Všeobecné súdy poskytujú ochranu plynúcu z tohto článku ústavy tak, že postupujú v konaní a sú viazané

procesnoprávnymi a hmotnoprávnymi predpismi, ktorých dodržiavanie je garanciou práva na súdnu ochranu. Čo sa týka argumentu žalobcu, že súdy sa nevysporiadali so všetkými jeho námietkami či argumentmi, najvyšší súd uvádza, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia (čo v tomto prípade splnené je) bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu, uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia súdu (prvostupňového, ale aj odvolacieho), ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu bolo základné právo žalobcu na spravodlivý proces rešpektované.

Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že postupom súdu nebola žalobcovi odňatá možnosť konať pred súdom, preto konanie nie je postihnuté vadou, ktorá by zakladala prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ O. s. p. Keďže nezistil ani iné skutočnosti, ktoré by zakladali prípustnosť dovolania, podľa niektorého z ďalších dôvodov uvedených v § 237 O. s. p., dovolanie žalobcu podľa § 243b ods. 5 v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p. odmietol ako neprípustné.

O trovách dovolacieho konania rozhodol podľa § 243b ods. 5v spojení s § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O. s. p. tak, že úspešnému žalovanému náhradu trov konania nepriznal, keďže mu žiadne trovy v dovolacom konaní nevznikli.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 26. októbra 2009

JUDr. Peter Dukes, v. r.
predseda senátu